nieuws

"Zonder actie wordt antibioticaresistentie drama"

nieuws

Zowat alle aanwezigen op het Benelux-symposium over antibioticaresistentie waren het erover eens: het antibioticagebruik moet in de toekomst stevig worden teruggeschroefd, anders hypothekeren we de gezondheid van mens en dier. Ook Belgisch minister van Volksgezondheid Laurette Onkelinx uitte haar ongerustheid, terwijl enkele Nederlandse sprekers oplossingen aanreikten.

11 DECEMBER 2013 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:23

Lees meer over:
rundveehouderij
pluimveehouderij
dierziekten
gezondheid

Zowat alle aanwezigen op het Benelux-symposium over antibioticaresistentie waren het erover eens: het antibioticagebruik moet in de toekomst stevig worden teruggeschroefd, anders hypothekeren we de gezondheid van mens en dier. Ook Belgisch minister van Volksgezondheid Laurette Onkelinx uitte haar ongerustheid, terwijl enkele Nederlandse sprekers oplossingen aanreikten.
In de marge van landbouwbeurs Agribex organiseerde het Secretariaat-Generaal van de Benelux een symposium over antibioticaresistentie bij mens en dier. Verschillende sprekers lieten hun licht schijnen over de resistentieproblematiek, die door minister van Volksgezondheid Onkelinx "zeer zorgwekkend" werd genoemd. De minister pleit voor verhoogde investeringen in preventie, en erkent dat België "lang niet de beste leerling van de klas is". Verwijzend naar de veehouderij vraagt ze zich luidop af of het wel normaal is dat het inkomen van een dierenarts afhangt van de verkoop van medicamenten.

Professor Jeroen Dewulf, voorzitter van het kenniscentrum AMCRA, schetst kort even de evolutie van het antibioticagebruik doorheen de voorbije decennia. Daarbij valt op dat de natuur er ongeveer een à twee jaar over doet om resistentie tegen bepaalde antibiotica te ontwikkelen, terwijl de farmaceutische industrie makkelijk twintig jaar nodig heeft om nieuwe antibiotica te ontwikkelen. Het is volgens Dewulf dan ook niet meer dan logisch dat er vanuit die hoek niet veel meer moet verwacht worden wat nieuwe antibiotica voor de veehouderij betreft.

Hoe is het in België gesteld? Abstractie makend van het feit dat niet alle Europese landen over even gedetailleerde cijfers beschikken, blijkt dat België zowat koploper is wat antibioticagebruik betreft, en dat ons land voor verschillende antibiotica kampt met de hoogste resistentieniveaus van alle lidstaten. In de wetenschap dat resistentie voor minstens 90 procent veroorzaakt wordt door (overmatig) gebruik, is de conclusie volgens Dewulf simpel: het antibioticagebruik ligt te hoog.

Het bestuderen van de werking van antibiotica is daarbij essentieel. Tijdens onderzoek naar E.coli-bacteriën bij pluimvee en de aanwezigheid van ESBL's in de stalen, kwam het onderzoeksteam van Dewulf tot de vaststelling dat de nieuwe resultaten wezen op een resistentieniveau van 30 à 40 procent voor de antibiotica in kwestie, terwijl dat vijf jaar eerder nog maar 2 à 3 procent was. "Het kan met andere woorden snel gaan", waarschuwt Dewulf. "Voorlopig kunnen we alles nog behandelen, maar als we ook over vijftig jaar bacteriële infecties willen behandelen, dan moeten we dringend actie ondernemen."

Zelfs als we vandaag zouden beslissen om geen antibiotica meer te gebruiken, dan nog zouden we jarenlang moeten afrekenen met hoge resistentieniveaus. Afhankelijk van het type antibiotica evolueert de reductie van de resistentie zeer langzaam. Zo werd het gebruik van chloramphenicol in 1989 verboden, maar bedraagt het resistentieniveau vandaag nog steeds 28 procent. Dewulf benadrukt dan ook dat initiatieven als AMCRA niet mogen afgerekend worden op het al dan niet uitblijven van snelle resultaten. "Het stoppen van de stijgende resistentiecurve zou op zich al een succes zijn", aldus Dewulf.

Jaap Wagenaar, professor infectieziekten en immunologie aan de Universiteit Utrecht, kwam vertellen hoe de Nederlanders de problematiek hebben aangepakt. Aanleiding van het overheidsoptreden daar was een uitgebreide studie uit 1994 die voor het eerst zeer duidelijk aantoonde dat het gebruik van antibiotica bij dieren ook invloed heeft op de resistentie bij mensen. Geleidelijk aan is dat doorgesijpeld in de landbouwsector, en mede onder druk van de publieke opinie legde de overheid de veehouders in 2009 het streefdoel op om het gebruik met 70 procent terug te dringen.

"Alles begint met een goed registratiesysteem", legt Christianne Bruschke, hoofd veterinaire diensten Nederland, uit. "Daarnaast moet voldoende verantwoordelijkheid bij de sector gelegd worden. De taak van de overheid is om randvoorwaarden te creëren." Verder wijst professor Hellebrekers, van de beroepsorganisatie van Nederlandse dierenartsen, erop dat vandaag minder management al te vaak gecompenseerd of gemaskeerd wordt met antibiotica. "Hebben we dan geen omslag in ons veehouderijsysteem nodig?", vraagt hij zich openlijk af. "Ik denk aan hygiëne, huisvesting, rassen, hokbezetting, enzovoort."
Ook Erik Mijten (Boerenbond) ziet het nut in van een verregaand registratiesysteem: "Zonder goed te meten, staan we nergens. Maar het Nederlandse systeem kunnen we niet zomaar overplanten naar de Belgische context. België is België. We hebben hier te maken met vier à vijf dierenartsenverenigingen, verschillende sectororganisaties, en ga zo maar verder." Mijten maakte ook nog een kritische kanttekening bij het Nederlandse succesverhaal: "Ik hoor dat er gevallen zijn waarbij dieren creperen omdat ze geen antibiotica krijgen, dat kan niet de bedoeling zijn. En dat er sinds de daling van het Nederlandse antibioticagebruik plots meer antibiotica op al dan niet legale wijze wordt geïmporteerd vanuit België kan ook geen toeval zijn."

Beeld: Benelux

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact
M • info@vilt.be

Volg ons op:
screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

screenreader.visit us on our bluesky page:
https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada